

Теоретичні основи забезпечення функціональної організованості на промисловому підприємстві

Анотація. Розглянуто сутність та значення таких термінів як "організованість", "функціональна організованість" промислового підприємства. Показано прояв організованості та функціональних зв'язків промислового підприємства на основі системного підходу. Запропоновано модель процесу забезпечення функціональної організованості промислового підприємства, входом в який є внутрішня та зовнішня інформація, управлінням даним процесом виступає методичне забезпечення: методи, методики, норми, нормативи, результатом процесу є організаційне забезпечення щодо формування та функціонування підприємств, інструментом забезпечення є персонал підприємства. Досліджено процеси формування функціональної організованості на підприємстві, котрі складаються з п'яти рівнів: планування окремих операцій, організація виробничих процесів, організація системи з оборотними зв'язками по результатам, організація управління, в виникненні проблемних економічних питань, організації на базі розвитку підприємства.

Ключові слова: функціональні зв'язки, функціональна організованість промислового підприємства, процеси формування та забезпечення.

Теоретические основы обеспечения функциональной организованности на промышленном предприятии

Аннотация. Рассмотрены сущность и значение таких терминов как "организованность", "функциональная организованность" промышленного предприятия. Показано проявление организованности и функциональных связей промышленного предприятия на основе системного подхода. Предложена модель процесса обеспечения функциональной организованности промышленного предприятия, ведущей в который является внутренняя и внешняя информация, управлением данным процессом выступает методическое

обеспечение: методы, методики, нормы, нормативы, результатом процесса является организационное обеспечение по формированию и функционированию предприятий, инструментом обеспечения является персонал предприятия. Исследованы процессы формирования функциональной организованности на предприятии, состоящие из пяти уровней: планирование отдельных операций, организация производственных процессов, организация системы с обратными связями по результатам, организация управления, в возникновении проблемных экономических вопросов, организации на базе развития предприятия.

Ключевые слова: функциональные связи, функциональная организованность промышленного предприятия, процессы формирования и обеспечения.

The theoretical basis for the functional organization of the industrial enterprise

Annotation. The essence and meaning of terms such as "organization", "functional organization" industrial enterprise. Showing organization and display of functional industrial relations on the basis of a systematic approach. A model of providing functional organization of industrial enterprises, the entrance to which is internal and external information, data management process stands methodological support: methods, techniques, standards, regulations, the result of the process is organizational support for the formation and operation of companies, a tool software is the enterprise personnel. The process of forming the functional organization of the company, which consists of five levels: planning of individual operations, organization of production processes, the organization system with reversible connections on the results, management organization in the event of problematic economic issues at the organization of the enterprise.

Keywords: functional connections, the functional organization of industrial enterprises, the formation and maintenance.

Управління сучасними українськими промисловими підприємствами характеризується проявом все більшого інтересу до функціональної організованості на підприємстві. На промислових підприємствах однією з важливих проблем постає необхідність здійснення відповідної функціональної організованості процесів їх діяльності. Питаннями функціональної організованості підприємств займалися такі вчені: С.Вагнер-Цукамото, І. Гонтарева, А.Нікельсон, Дж.Пфедер, А.Савченко, М.Хатч, О.Чувардинський, І.Шиянов [1-8] та інші. Однак, недостатність дослідження даної проблеми знижує якість рішень з управління поточною господарською діяльністю під час функціонування та розвитку підприємства.

Метою дослідження є забезпечення функціональної організованості на промисловому підприємстві.

Спочатку визначимо, що таке "організованість". Дослідивши літературу з менеджменту, виявлено, що термін "організованість" походить від лат. "organize" – стрункий вигляд, улаштування, термін також має багато інших значень, проте найважливішими з них є: діяльність людини щодо створення систем; властивість систем, що характеризує її цілісність та впорядкованість; функціонування систем, котре характеризується чіткою взаємодією, злагодженістю їх елементів [1, 3, 10]. Таким чином, під організованістю будемо розуміти функціонування системи, котра характеризується цілісністю, цілеспрямованістю забезпечення взаємодії елементів, котрі, в свою чергу, характеризуються погодженістю, взаємодією, впорядкованістю, під час функціонування даної системи щодо зовнішнього оточення.

Аналізуючи праці А.Нікельсона, Дж.Пфедера А.Сабадирьової, О.Чувардинського [3,4,7,9], виявлено прояв організованості та функціональних зв'язків промислового підприємства на рис.1.

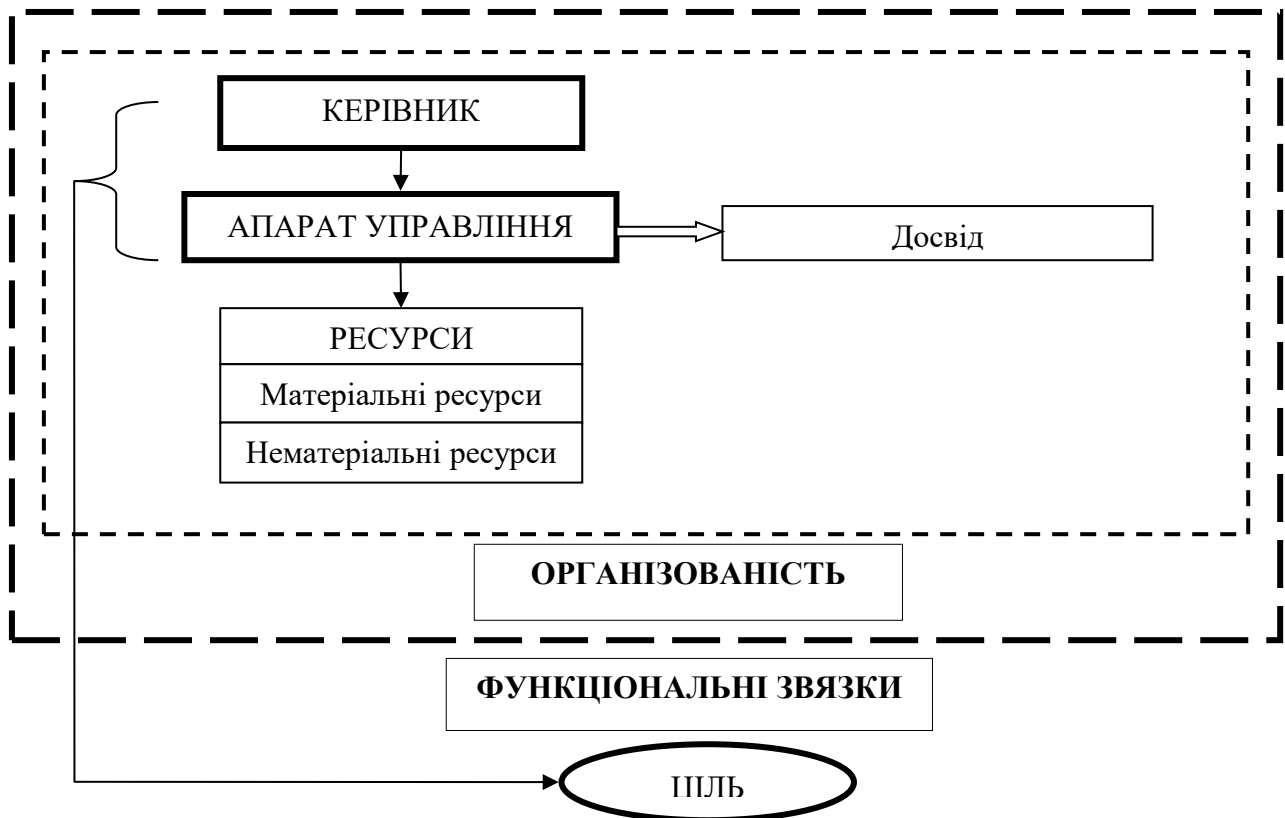

Рис. 1. Процес прояву організованості та функціональних зв'язків промислового підприємства

В основі процесу лежить закон організованості та ідея доцільності. Процес прояву організованості підприємства залежить від цілі, яку переслідує керівник або апарат управління, тобто керівник, котрий організовує підприємство згруповує інших людей для реалізації поставленої цілі. Діяльність підприємства спрямована на упорядкування праці персоналу шляхом налагодження якісних функціональних зв'язків для досягнення встановлених цілей діяльності підприємства під впливом зовнішнього середовища. Таким чином, звідси випливає, що функціональна організованість це сукупність робіт, котрі направлені на створення підприємств, формування системи управління та її структури, також забезпечення підприємства всім необхідним для його ефективного функціонування. Мета функціональної організованості полягає в забезпеченні високого рівня якості організованості діяльності підприємства, для цього необхідно, щоб функціональна організованість була спроектованою, націленою, регламентованою, нормованою, щоб була забезпеченою методично, інформацією, ресурсами, здійснювалась за допомогою раціональної технології.

Елементи продуктивних сил діяльності підприємства різні за своєю суттю і функціональним призначенням. При формуванні системи необхідно, щоб всі елементи взаємодіяли між собою, та за рахунок організації утворювали єдність функціональних характеристик.

Функціональна організованість підприємства потребує забезпечення певних умов, котрі представлені на рис.2.

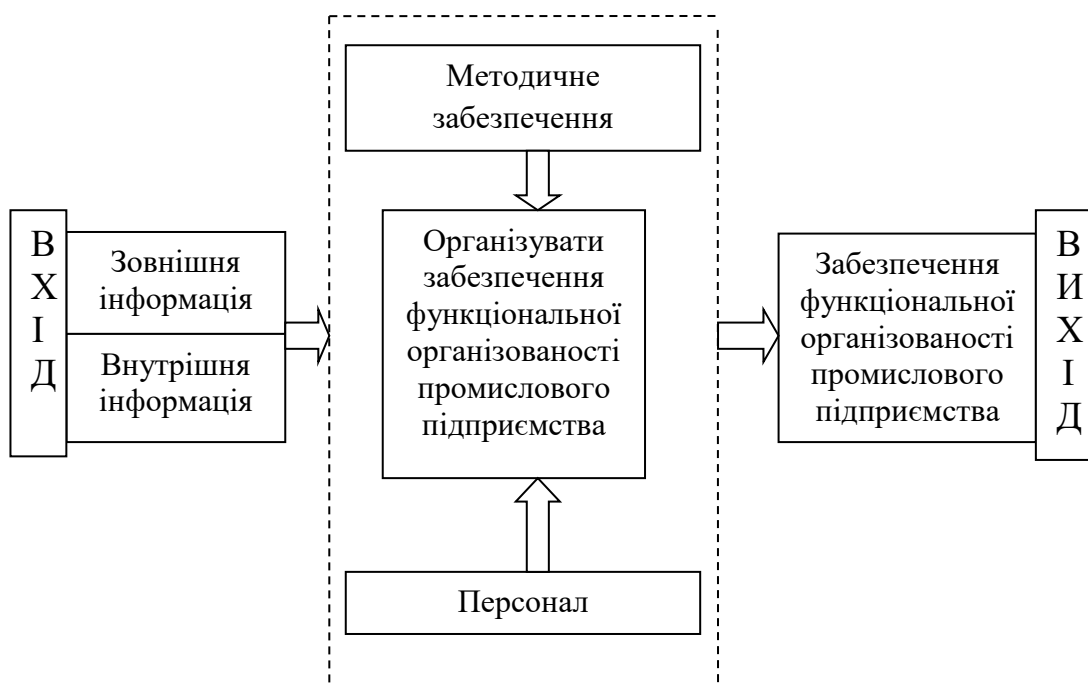

Рис. 2. Модель процесу забезпечення функціональної організованості промислового підприємства

Входом у цьому процесі є внутрішня та зовнішня інформація, управлінням даним процесом виступає методичне забезпечення: методи, методики, норми, нормативи. Виходом з цього процесу є організаційне забезпечення щодо формування та функціонування підприємств, та інструментом механізму є персонал підприємства, до нього відносяться керівники підрозділів, фахівці підприємства, сторонні консультанти, аудитори, експерти тощо. Складність процесу формування функціональної організованості полягає в виконанні наступних дій [2,9,10,13], котрі представлені на рис.3.

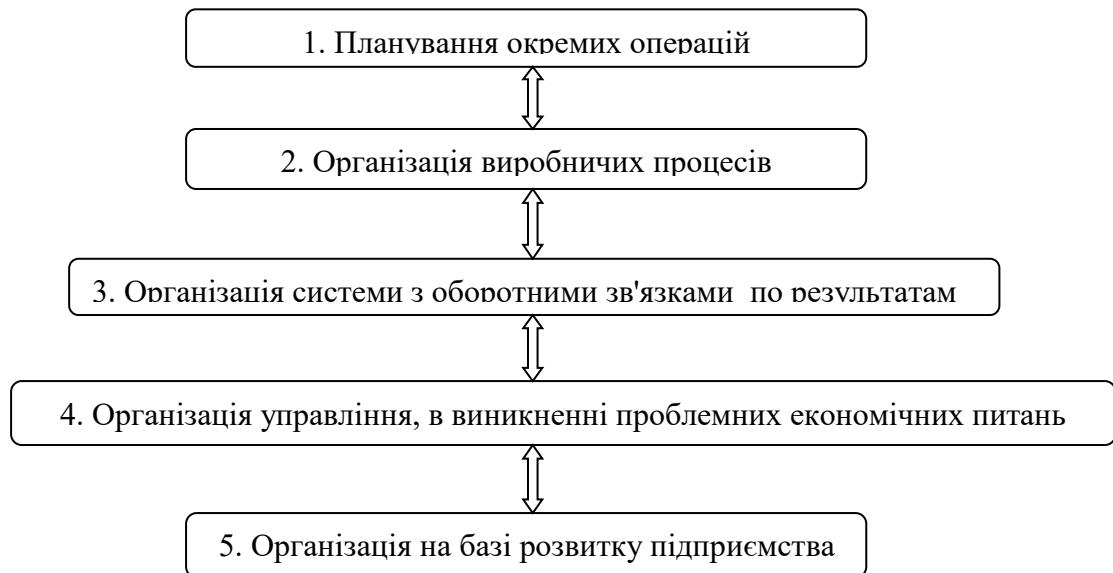

Рис.3. Процеси формування функціональної організованості на промисловому підприємстві

Функціональна організованість на промисловому підприємстві виконується на різних етапах діяльності, тобто від планування окремих операцій до організації розвитку підприємства.

Таким чином, автором визначено сутність функціональної організованості промислових підприємств, показано процес прояву організованості та функціонування зв'язків промислового підприємства, представлено модель забезпечення функціональної організованості підприємства та представлено процеси формування функціональної організованості на промисловому підприємстві. Тож якість функціональної організованості визначених процесів складає фундамент для ефективної діяльності підприємства. У подальшому дослідженні необхідно розглянути етапи формування умов забезпечення функціональної організованості на промислових підприємствах.

Література: 1.Wagner-Tsukamoto Sigmund. Human Nature and Organization Theory./Wagner-Tsukamoto//Edward Elgar Publishing, 2003. 2.Гонтарева І.В. Оцінювання системної ефективності функціонування і розвитку промислових

підприємств: монографія/І.В. Гонтарева. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2011. – 480 с. (Укр. мов.) 3.Nickelson A., Jack A., and Todd R. Zenger. "Being Efficiently Fickle: A dynamic theory of organizational choice."/Nickelson//Organizational Science. September-October 2002. 4.Pfeffer Jeffrey. New Directions for Organization Theory: Problems and Prospects./Pfeffer//Oxford University Press, 1997. 5.Савченко А. В. Из материалов конференции «Менеджмент сегодня». Издательский дом Гребенникова [Электронный ресурс]/А.В. Савченко. – Режим доступа: <http://www.grebennikov.ru>). 6.Hatch M.J., Zilber T.Conversation at the border between organizational culture theory and institutional theory/Hatch//Journal of Management Inquiry,2012. 7.Чувардинський О.Г. Стратегія організаційного потенціалу трудових колективів/О.Г. Чувардинський//Ринок праці та зайнятість населення. — 2011. — № 3. — С. 53–56. 8.Шиянов И.А. Организационное обеспечение внедрения концепции управления рисками промышленного предприятия/И.А. Шиянов//Економічний вісник Донбасу. – 2010. – № 1(19). – С. 110 – 117. 9.Сабадирьова А.Л. Теоретичні основи організації потенціалу підприємства/А.Л. Сабадирьова//Економіст. — 2010. — № 1. — С. 34–35. 10.Дюк А.А. Оцінка організаційного потенціалу підприємств/А.А.Дюк//Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. — 2010. — №. 3. — С. 147–149. 11.Лисий І. Ключові аспекти управління потенціалом вітчизняних підприємств у сучасних умовах / І. Лисий//Вісник Львів. унту. Серія «Економіка». — 2008. — Вип. 39. — С. 276–280. 12.Максименко І.О. Ринкова вартість підприємства як результат реалізації його економічного потенціалу/І.О. Максименко, В.І. Бокій//Вісник Хмельницького нац. ун-ту. — 2008. — № 3. — Т. 1. — С. 192–221. 13.Оскольский В. Совершенствование корпоративного управления как средство привлечения инвестиций при помощи механизмов фондового рынка/В. Осковский//Экономика Украины. — 2006. — № 8. — С. 4–9. 14.Харченко С.В. Управлінські аспекти забезпечення результативності використання потенціалу підприємства/С.В. Харченко//Актуальні проблеми економіки. — 2009. — № 8. — С. 141–149.

References: 1.Wagner-Tsukamoto Sigmund. Human Nature and Organization Theory./Wagner-Tsukamoto//Edward Elgar Publishing, 2003. 2.Hontareva I.V. Evaluation system and the functioning of industrial enterprises: monograph/I.V. Gontareva. - Kharkov: publishing house "INZHEK", 2011. - 480 p. (Ukr. Languages.) 3.Nickelson A., Jack A., and Todd R. Zenger. "Being Efficiently Fickle: A dynamic theory of organizational choice."/Nickelson//Organizational Science. September-October 2002. 4.Pfeffer Jeffrey. New Directions for Organization Theory:

Problems and Prospects./Pfeffer//Oxford University Press, 1997. 5.Savchenko A.V. materials conference "Management Today". Home Grebennikov Publishing [Electronic resource]/A.V. Savchenko. - Access: <http://www.grebennikov.ru>). 6.Hatch MJ, Zilber T.Conversation at the border between organizational culture theory and institutional theory/Hatch//Journal of Management Inquiry, 2012. 7.Chuvarzynskyy A.G. The strategy of institutional capacity of labor collectives/O.G. Chuvarzynskyy//The labor market and employment. - 2011. - № 3. - P. 53-56. 8.Shyyanov I.A. Provision Orhanyzatsyonnoe Introduction Control concept dashes industrial enterprise/Y.A. Shyyanov//Economic Bulletin of Donbas. - 2010. - № 1 (19). - S. 110 - 117. 9.Sabadyrova A.L. The theoretical basis of organization-building enterprise/A.L. Sabadyrova//Economist. - 2010. - № 1. - P. 34-35. 10.Dyuk A.A Assessment of organizational capacity of enterprises/A.A.Dyuk//Innovative Economy. Ukrainian scientific-production journal. - 2010. - №. 3. - P. 147-149. 11.Lysyy I. Key aspects of potential domestic enterprises in modern conditions/J. Fox//Bulletin of Lviv. untu. Series "Economy". - 2008 - Vol. 39. - P. 276-280. 12.Maksymenko I.A. The market value of the company as a result of the implementation of its economic potential/I.O. Maksimenko V.I. Bokiy//Bulletin Khmelnytsky th. Univ. - 2008. - № 3. - T. 1. - P. 192-221. 13.Oskolskyy B. Improvement of corporate management As funds Attraction investment in stock market assistance mechanisms/B. Oskolskyy//Economy of Ukraine. - 2006. - № 8. - P. 4-9. 14.Harchenko S.V. Management aspects of the use of performance potential of the company/S.V. Kharchenko//Actual problems of economy. - 2009. - № 8. - P. 141-149.